

Jus Canonicum Practice Explicatum, Seu Decisiones Casuum

Ad Singulos Decretalium Gregorii Papæ IX. Titulos, & ad consuetum
Referendi modum accommodatæ. Opus Novum

Complectens alteram Decretalium medietatem, videlicet nonaginta duos
Titulos, à Titulo XX. libri III. de Feudis usque ad finem

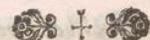
Pichler, Vitus

Ingolstadii, 1734

Decisio CXXXIV. De parvulo ad munus Patrini adhibito in collatione
Baptismi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62204](#)

TI TULUS XI.

De Cognitione Spirituali.

DECISIO CXXIV.

De parvulo ad munus Patrini adhibito in collatione Baptismi.

SPECIES FACTI.

CIvi perquam honesto & diviti nata fuit filia, cui pater in Baptismo dari voluit nomen Elisabeth, pro patrino autem, ut majorem cum ipso, quam presensbat, amicitiam fundaret, habere voluit concivem magnæ auctoratis virum in illa urbe: verum quia is erat absens, in-

stitit apud ejus conjugem, ut concederet filio Alberto, qui Rudimentis Latinæ linguæ operam dabat, sere 10, annorum puerο, facultatem loco patris absentis (non tamen nomine parentis & tanquam procurator, sed proprio nomine) filiam suam teneret in Baptismo; quod & factum. Albertus virilem etatem ad-

ad eptus adjectit an^m ad ducendum
in conjugem Elisabetham, & cūm op-
poneretur ipsi impedimentum cog-
nationis spiritualis, quam ex tentio-
ne Elisabethæ, cūm baptizaretur,
contraxisset cum illa velut pater
spiritualis, respondit, se non con-
paxisse hanc cognitionem, eō

quod tunc non satis intellexerit,
quid ageret, & de ista cognatio-
ne nihil sibi inciderit,
nihil sciverit.

* *

QUÆSTIO,

*An inter Albertum & Elisabetham
detur vinculum Cognitionis spiritua-
lis?*

Liberos ab hoc vinculo pronun-
titabis ex his causis. 1. ad hoc,
ut contrahatur cognitione spiri-
tualis, requiritur plenus usus ratio-
nis, ita ut jam detur libertas mora-
lis, h. e. capacitas ad peccandum
mortaliter. Abbas in c. 4. de Baptis-
mo, n. 3. Pirhing h. t. n. 34. Gobat
Tol. Exper. tr. 2. n. 555. & tr. 9. n.
173, quia patrionus suscipit in se ob-
ligationem instruendi filiastram
fiam in fide, & quæ fiduciabet pro
hac instructione, quæ requirunt
plenum usum rationis; sed Albertus
puer 9. annorum, & agens deci-
mum, nondum videtur habuisse
plenum usum rationis illo tempore,
partim quia ipse dicit, se tunc non

satis intellexisse, quid ageret, par-
tim quia Gobat n. 173. cit. in Germa-
nia ait non procedere illam Regu-
lam Juristarum & multorum Theo-
logorum, quod seilicet in dubio
præsumatur quis statim expletò sep-
tenniō esse doli capax: ubi autem
dubius est plenus usus rationis, du-
biū quoque foret vinculum cog-
nationis spiritualis, & hoc ipso ne-
gandū, quia in dubio standū est
pro libertate ab omni vinculo, cum
Jura sint priora ad absolvendū,
quam ligandū. 2. requiritur inten-
tio subeundi munus patrini.
Sanch. l. 7. de Matrim. q. 58. n. 4.
Conink & alii passim, quia suscep-
tio vel tentio baptizandi sectundū

te

se est indifferens, & nihil conduit ad generationem spiritualem si ne diēta intentione, qua determinetur illa actio externa, sicut sine intentione baptizandi non perficitur generatio spiritualis, nec spiritualis oritur cognatio. Sed intentionem subeundi munus patrini non habuit Albertus, quia non intellexit, in quo consistat; nihil enim volitum nisi cognitum, ut habeat recepta inter doctos regula. 3. Albertus ignoravit, ex suo actu orihi vinculum cognitionis spiritualis, obstante contrahendo Matrimonio, cūm afferat, sibi de ea nihil incidisse, nihil scivisse: sed ignorantia non debet injici vinculum, quod liberam voluntatem requirit vel supponit, & hinc, si quis penitus ignoraret, quid ageret tenendo baptizandum, utique non ligaretur vinculo cognitionis spiritualis. Confirmatur: ignorantia fāci, qua scilicet quis putat & intendit tenere filium Titii, revera autem tenet filium Caij, facit, ut neque cum isto contrahat cognitionem spiritualem, ut cum Abb. Alex. de Nevo, & aliis docet Sanch. l. 7. de Matrim. d. 58. n. 7. quia ad contrahendam hanc cognitionem requiritur intentio & animus, propter cuius defectum uxor, quæ per errorem levavit filium mariti sui, eam non contrahit. c. 2. b. t. ergo etiam ignorantia Juris, quod nempe cognatio spiritualis à Jure sit

annexa huic actui, facit, ut ea non contrahatur.

His tamen insuper habitis censeo, verosimilius esse, Albertum contraxisse cognitionem spiritualem cum Elisabetha, ita ut sine prævia dispensatione Romæ petenda nequeat huic Matrimonio copulari. Ratio est, quia ex una parte videtur Albertus tum satis jam fuisse doli capax, tantoque rationis usu prædictus, ut habuerit libertatem moralem, atque in illa aetate potuerit peccare mortaliter, vel facere votum validum: ex altera vero credibile non est, quod hoc munus subierit sine prævia aliqua instructione & informatione de eo, quod esset facturus, nempe quod susceptio prolis ex baptismo sit ceremonia sacra, pia, conferens aliquid ad baptismum, instituta ab Ecclesia &c. ut tales solent instrui, sicut adultores, qui rudes sunt. Proin nihil desit, quod minus vere fieret patruus, consequenter compater spirituali respectu Elisabethæ; ut adiuc magis patescat ex responsis ad objections; siquidem

Ad i. R. Quamvis Albertus in illa aetate necdum habuerit plenum & perfectum rationis uolum, ut puberes & majorennes, sed adhuc infirmum, obscurum, & ignorantium obnoxium, habuisse tamen credendum est sufficientem, ita ut capax fuerit peccandi mortaliter. Et

Et licet in Germania nostra soleant tardius pueri & pueræ ad matrum judicium pervenire, & ex agè septennio communiter & ordinari non possint præsumi dolentes capaces, ipse tamen Gobat, qui non male ita sentit, lo. cit. addit, etiam in Germania pueras octennes, & pueros novennes, qualis fuit noster Albertus, jam vicinus decimo ætatis anno, dolentes esse capaces, ut possint peccare mortaliter. Si verum esset, quod asserit Albertus, tum se non intellexisse, quid ageret, h. e. si omnino & penitus ignorasset, quid ageret, sine dubio non contraxisset cognitionem spiritualem, quia illam actionem prorsus materialiter & non modo humano exercuisse; verum id credendum non esse, sed potius contrarium existimmo præsumendum, cum ordinari soleant ejusmodi rudes præviè intrui & informari de eo, quod ipsis agendum est. Ad 2. Disp. ma. requiritur intentio obeundi munus patrini vel explicita & formalis, vel implicita & virtualis. C. Maj. semper explicita & formalis. N. Maj. Reipsa, implicita, & virtualliter centendus est voluntate agere, ad quod agendum fuit, invitatus & instructus: sed illud erat obire munus patrini: ergo. Quamvis explicite non intellexerit omnia, in quibus consistit munus patrini, & sic illud subire non voluerit ex- (R. P. Pischler Decit, T. 2.)

plicitè; tamen ipsa intellexit, quod teneat infantem, & suscipiat ex Baptismo, in quo vel maximè constitit munus patrini, & implicitè voluit facere, ad quod faciendum fuit invitatus, instructus, & applicatus. Ad 3. N. Min. vel Disp. ignorantis non debet iudici vinculum, quod dependet à libera agentis aliquid voluntate. C. Min. quod dependet ex Juris dispositione & ex voluntate Ecclesie, vinculum vel inhabilitatem aliquam annexentis certæ actioni. N. Min. Sic ex Sponsalibus validis oritur vinculum & impedimentum publicæ honestatis, ex copula carnali illicita impedimentum & vinculum affinitatis &c. licet sponsalia contrahens, vel fornicans ignoret, sua actioni annexum esse à Jure vinculum & inhabilitatem ad Matrimonium cum certis personis. Non igitur fuit necesse, ut quidquam sciverit de contrahenda cognitione spirituali; immo exercens munus patrini, licet expresse protestaretur, se nullo modo velle contrahere cognitionem spiritualem, tamen eam contraheret, quia non dependet ab ipsius voluntate aut potestate cognitionem spiritualem separare prohibitu à sua functione, utpote annexam autoritatem Ecclesie, Sanch. d. disp. 58. n. 4. cit. Ad Confirmationem transmissio Antec. nisi nimirum levans baptizandum ita esset constitutus, ut non eligat determinatam per-